

V Praze 19. srpna 2019
Čj. OVA: 700/19

Stanovisko

k návrhu novely zákona o soudech a soudcích

I. Úvod

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, je předkládán Ministerstvem spravedlnosti ČR v souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2019.

Novela vychází primárně z doporučení Skupiny států proti korupci (GRECO), která byla vůči České republice uplatněna v rámci 4. kola hodnocení. Hlavním cílem novely zákona o soudech a soudcích je zavedení jednotného a transparentního systému výběru soudců, soudních funkcionářů, stejně jako podrobnější úprava vedlejší činnosti soudců a revize institutu přísedících v trestních řízeních. Součástí novely jsou také úpravy v souvislosti se zařazením soudců do soudních oddělení a automatickým generátorem přidělování věcí.

V rámci sjednocení přípravy budoucích soudců se zavádí institut justičního kandidátství, které přichází po odborné justiční zkoušce. Odbornou přípravu justičního kandidáta mohou absolvovat také osoby z jiné právní praxe s profesní zkouškou. Závěrem odborné přípravy má být hodnocení justičního kandidáta.

Klíčovou částí návrhu, je stanovení jednotného postupu při obsazování volných soudcovských míst, které bude probíhat ve výběrovém řízení na konkrétní uvolněná místa v rámci obvodu krajského soudu. Do výběrového řízení se vedle justičních kandidátů budou moci přihlásit také odborníci mimo justici.

Výběr justičních funkcionářů pro okresní, krajské a vrchní soudy bude nově probíhat výhradně prostřednictvím výběrových řízení. Novela zákona o soudech a soudcích zavádí zákaz opakovaného jmenování u téhož soudu a povinné manažerské vzdělávání pro justiční funkcionáře. Novela v rámci úpravy vedlejší činnosti zavádí oznamovací režim vedlejší činnosti soudců a dále novelou dochází k rozšíření povolené činnosti o výkon činnosti aktivního sportovce. Novela také upravuje výslovný zákaz členství soudců v politických stranách a politických hnutích.

V rámci novely zákona o soudech a soudcích se pak navrhuje omezení přísedících v trestních řízeních při rozhodování o zvlášť závažných zločinech s výjimkou zvlášť závažných zločinů v části druhé, v hlavách V a VI trestního zákoníku. Rozhodování v senátu tak bude omezeno na skupinu nejzávažnějších trestných činů, mezi nimiž zůstávají především násilné trestné činy.

II. Připomínky a návrhy změn:

Definice problému a popis existujícího právního stavu jsou ve zprávě z hodnocení dopadů regulace (dále též RIA) dobře popsány.

V části **subjekty dotčené regulací** se překladatel snaží o popis jednotlivých kategorií subjektů, které budou návrhem regulace dotčeny (soudci, justiční čekatelé, asistenti soudců atd.) Jako připomínku k této části lze uvést, že předkladatel zde neuvádí alespoň základní statistické údaje o počtu dotčených osob v jednotlivých kategoriích subjektů.

Popis cílového stavu je obsažen v RIA v dostatečné míře.

Vyhodnocení rizik obsahuje výčet základních negativních dopadů, pokud by navržená regulace nebyla přijata.

Návrh variant řešení je dobře rozpracován u jednotlivých okruhů problémů, které jsou v návrhu řešeny. V této části návrhu lze předkladatele pochválit, že se snažil připravit a popsat realistické varianty u jednotlivých řešených témat.

Vyhodnocení variant a stanovení nákladů a přínosů

V této části předkladatel zpracoval odhadované náklady a přínosy u jednotlivých variant a problematik. Vychází zde z dostupných údajů a rovněž z vyhodnocení fungujících zahraničních úprav. U každé hodnocené varianty je obsažená jednoduchá tabulka obsahující ohodnocení v rozmezí 1 – 5 dle několika kritérií.

Jako připomínku lze uvést, že předkladatel do RIA nedoplnil žádné konkrétnější ekonomické údaje. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované úpravy na státní rozpočet včetně požadavků na personální posílení justiční akademie je dobře popsán v části 7. důvodové zprávy a bylo by vhodné zahrnout alespoň vybrané ekonomické údaje také do závěrečné zprávy RIA.

III. Závěr

Shrnutí připomínek Pracovní komise pro hodnocení dopadů regulace:

1. Doplnit základní statistické údaje o počtu dotčených osob v jednotlivých kategoriích dotčených subjektů.
2. Zahrnout do RIA základní ekonomické údaje zejména k předpokládaným nákladům u jednotlivých zvažovaných variant, využít lze přitom údaje z kapitoly 7. důvodové zprávy.

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **na základě posouzení zprávy z hodnocení dopadů regulace doporučuje** Legislativní radě vlády, aby byl návrh novely zákona o soudech a soudcích **doporučen vládě ke schválení** za předpokladu zohlednění výše uvedených **doporučujících připomínek**.

Vypracoval:
JUDr. Petr Solský

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
předsedkyně komise